

Βρυξέλλες, 18 Ιανουαρίου 2019
ΑΝΑΘ.1 — αντικαθιστά την ανακοίνωση
προς τους ενδιαφερομένους της 21ης
Νοεμβρίου 2017

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΥΣ

ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΗΣ ΕΕ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥ

Στις 29 Μαρτίου 2017, το Ηνωμένο Βασίλειο γνωστοποίησε την πρόθεσή του να αποχωρήσει από την Ένωση, βάσει του άρθρου 50 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το γεγονός αυτό σημαίνει ότι από την 30ή Μαρτίου 2019, ώρα 00:00 Κεντρικής Ευρώπης (CET) («ημερομηνία αποχώρησης»)¹, το Ηνωμένο Βασίλειο θα αποτελεί «τρίτη χώρα»².

Η προετοιμασία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου δεν αποτελεί ζήτημα μόνο των αρχών της ΕΕ και των εθνικών αρχών, αλλά και των ιδιωτών.

Δεδομένης της αβεβαιότητας που περιβάλλει την κύρωση της συμφωνίας αποχώρησης, υπενθυμίζονται σε όλους τους ενδιαφερομένους ορισμένες έννομες συνέπειες τις οποίες θα πρέπει να λάβουν υπόψη όταν το Ηνωμένο Βασίλειο καταστεί τρίτη χώρα.

Υπό την επιφύλαξη της μεταβατικής περιόδου που προβλέπεται στο σχέδιο συμφωνίας αποχώρησης³, από την ημερομηνία αποχώρησης, οι ενωσιακοί κανόνες στον τομέα της αστικής δικαιοσύνης και του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου θα παύσουν να ισχύουν ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο. Το γεγονός αυτό θα έχει τις ακόλουθες, ιδίως, συνέπειες⁴:

¹ Σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, σε συμφωνία με το Ηνωμένο Βασίλειο, δύναται να αποφασίσει ομόφωνα ότι οι Συνθήκες θα παύσουν να ισχύουν σε μεταγενέστερη ημερομηνία.

² Ως τρίτη χώρα νοείται χώρα που δεν είναι μέλος της ΕΕ.

³ Πρβλ. τέταρτο μέρος του σχεδίου συμφωνίας για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας, όπως συμφωνήθηκε σε επίπεδο διαπραγματευτών στις 14 Νοεμβρίου 2018 (https://ec.europa.eu/commission/publications/draft-agreement-withdrawal-uk-eu-agreed-negotiators-level-14-november-2018-including-text-article-132_el)

⁴ Υπενθυμίζεται ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν συμμετέχει στο σύνολο του κεκτημένου στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις.

1. ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΙΑ

Το ενωσιακό ιδιωτικό διεθνές δίκαιο προβλέπει εναρμονισμένους κανόνες για τη διεθνή δικαιοδοσία σε επιμέρους τομείς του αστικού και εμπορικού δικαίου, μεταξύ των οποίων το δίκαιο της αφερεγγυότητας και το οικογενειακό δίκαιο⁵. Σε γενικές γραμμές, οι εν λόγω εναρμονισμένοι κανόνες εφαρμόζονται μόνο όταν ο εναγόμενος έχει την κατοικία/έδρα ή τη συνήθη διαμονή του σε κράτος μέλος της ΕΕ.

1.1. Δίκες που εκκρεμούν κατά την ημερομηνία αποχώρησης

Όσον αφορά τις δίκες με εναγόμενο που έχει την κατοικία/έδρα του στο Ηνωμένο Βασίλειο οι οποίες εκκρεμούν ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους της ΕΕ των 27⁶ κατά την ημερομηνία αποχώρησης, εξακολουθούν να είναι εφαρμοστέοι οι ενωσιακοί κανόνες για τη διεθνή δικαιοδοσία.

1.2. Δίκες που κινούνται από την ημερομηνία αποχώρησης και εφεξής

Όσον αφορά τις δίκες με εναγόμενο που έχει την κατοικία/έδρα του στο Ηνωμένο Βασίλειο οι οποίες κινούνται σε κράτος μέλος της ΕΕ των 27 κατά την ημερομηνία αποχώρησης ή ύστερα από αυτήν, οι κανόνες περί διεθνούς δικαιοδοσίας που περιλαμβάνονται σε ενωσιακές νομικές πράξεις στον τομέα του αστικού και του εμπορικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένου του οικογενειακού δικαίου, δεν θα είναι πλέον εφαρμοστέοι, εκτός αν οι οικείες ενωσιακές νομικές πράξεις προβλέπουν κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας εφαρμοστέους ως προς τρίτες χώρες⁷.

Επομένως, η διεθνής δικαιοδοσία θα διέπεται από τους εθνικούς κανόνες του κράτους μέλους του οποίου δικαστήριο έχει επιληφθεί της υπόθεσης.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, εφαρμοστέες θα είναι διεθνείς συμβάσεις, όπως οι συμβάσεις που συνάπτονται στο πλαίσιο της Συνδιάσκεψης της Χάγης για το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο⁸, υπό τον όρο ότι τόσο η ΕΕ/τα κράτη μέλη της ΕΕ όσο και το Ηνωμένο Βασίλειο είναι συμβαλλόμενα μέρη της οικείας σύμβασης.

---

⁵ Η παρούσα ανακοίνωση δεν πραγματεύεται ειδικά τα ζητήματα προστασίας του καταναλωτή. Για τα ζητήματα αυτά, βλ. την «Ανακοίνωση προς τους ενδιαφερομένους — Αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση και κανόνες της ΕΕ στους τομείς της προστασίας του καταναλωτή και των δικαιωμάτων των επιβατών», που δημοσιεύθηκε στις 27 Φεβρουαρίου 2018.

⁶ Παρότι οι Συνθήκες της ΕΕ περιλαμβάνουν ειδικές ρυθμίσεις για τη (μη) συμμετοχή της Ιρλανδίας και της Δανίας στο εν λόγω τμήμα του ενωσιακού κεκτημένου, χρησιμοποιείται, για λόγους απλούστευσης, ο όρος «ΕΕ των 27».

⁷ Αυτό ισχύει, για παράδειγμα, όσον αφορά τις ένδικες διαφορές στις οποίες εμπλέκονται καταναλωτές (βλ. υποσημείωση 5).

⁸ Συνήθως, οι εν λόγω συμβάσεις μεταφέρονται στο εθνικό δίκαιο κάθε κράτους που αποτελεί συμβαλλόμενο μέρος της σύμβασης.

2. ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ

Το ενωσιακό ιδιωτικό διεθνές δίκαιο προβλέπει κανόνες για τη διευκόλυνση της αναγνώρισης και της εκτέλεσης δικαστικών αποφάσεων που εκδίδονται από τα κράτη μέλη.

2.1. Αποφάσεις που θα έχουν κηρυχθεί εκτελεστές

Όταν η σχετική νομική πράξη προβλέπει κήρυξη της εκτελεστότητας, αν απόφαση δικαστηρίου του Ηνωμένου Βασιλείου έχει κηρυχθεί εκτελεστή στην ΕΕ των 27 πριν από την ημερομηνία αποχώρησης, αλλά δεν έχει ακόμη εκτελεστεί πριν από την ημερομηνία αυτή, η απόφαση θα εξακολουθεί να μπορεί να εκτελεστεί στην ΕΕ των 27, και το γεγονός ότι επρόκειτο αρχικά για απόφαση εκδοθείσα από δικαστήριο του Ηνωμένου Βασιλείου είναι άνευ σημασίας.

2.2. Διαδικασίες που εκκρεμούν κατά την ημερομηνία αποχώρησης

Με την εξαίρεση των αποφάσεων δικαστηρίων του Ηνωμένου Βασιλείου οι οποίες θα έχουν κηρυχθεί εκτελεστές πριν από την ημερομηνία αποχώρησης, οι ενωσιακοί κανόνες για την αναγνώριση και την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων δεν θα εφαρμόζονται ως προς τις αποφάσεις δικαστηρίων του Ηνωμένου Βασιλείου οι οποίες δεν θα έχουν εκτελεστεί πριν από την ημερομηνία αποχώρησης, ακόμη και αν

- η σχετική δικαστική απόφαση είχε εκδοθεί πριν από την ημερομηνία αποχώρησης· ή
- η διαδικασία εκτέλεσης είχε κινηθεί πριν από την ημερομηνία αποχώρησης.

2.3. Διαδικασίες που κινούνται κατά την ημερομηνία αποχώρησης ή ύστερα από αυτήν

Όσον αφορά τις διαδικασίες εκτέλεσης απόφασης δικαστηρίου του Ηνωμένου Βασιλείου οι οποίες κινούνται στην ΕΕ των 27 από την ημερομηνία αποχώρησης και εφεξής, οι ενωσιακοί κανόνες δεν είναι πλέον εφαρμοστέοι.

Η αναγνώριση και η εκτέλεση θα διέπονται από την εθνική νομοθεσία του κράτους στο οποίο ζητείται η αναγνώριση/εκτέλεση.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, εφαρμοστέες θα είναι διεθνείς συμβάσεις, όπως οι συμβάσεις που συνάπτονται στο πλαίσιο της Συνδιάσκεψης της Χάγης για το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο⁹, υπό τον όρο ότι τόσο η ΕΕ/τα κράτη μέλη της ΕΕ όσο και το Ηνωμένο Βασίλειο είναι συμβαλλόμενα μέρη της οικείας σύμβασης.

---

⁹ Συνήθως, οι εν λόγω συμβάσεις μεταφέρονται στο εθνικό δίκαιο κάθε κράτους που αποτελεί συμβαλλόμενο μέρος της σύμβασης.

Συνιστάται σε όλους τους ενδιαφερομένους να λαμβάνουν υπόψη τους τα ανωτέρω όταν εξετάζουν συμβατικές επιλογές ρύθμισης της διεθνούς δικαιοδοσίας

3. ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΝΩΣΙΑΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Το ενωσιακό δίκαιο για τη δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις προβλέπει διάφορες ειδικές διαδικασίες, όπως τη διαδικασία της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής¹⁰ και την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών¹¹.

Τα προαναφερόμενα στις ενότητες 1 και 2 της παρούσας ανακοίνωσης ως προς τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων ισχύουν και για τις εν λόγω ειδικές δικαστικές διαδικασίες.

4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ

Το ενωσιακό δίκαιο για τη δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις περιλαμβάνει ρυθμίσεις για τη διευκόλυνση της εν λόγω δικαστικής συνεργασίας (π.χ. σε σχέση με την επίδοση ή κοινοποίηση εγγράφων¹², τη διεξαγωγή αποδείξεων¹³ ή στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις¹⁴). Από την ημερομηνία αποχώρησης και εφεξής, τα κράτη μέλη της ΕΕ των 27

- θα αναστείλουν την περαιτέρω διεξαγωγή εκκρεμών διαδικασιών δικαστικής συνεργασίας στις οποίες συμμετέχει το Ηνωμένο Βασίλειο· και
- δεν θα δρομολογούν νέες τέτοιες διαδικασίες δικαστικής συνεργασίας στις οποίες συμμετέχει το Ηνωμένο Βασίλειο

στη βάση του ενωσιακού δικαίου.

¹⁰ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1896/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής (ΕΕ L 399 της 30.12.2006, σ. 1).

¹¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 861/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2007, για τη θέσπιση ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών (ΕΕ L 199 της 31.7.2007, σ. 1).

¹² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1393/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007, περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις (επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων)(ΕΕ L 324 της 10.12.2007, σ. 79).

¹³ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1206/2001 του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 2001, για τη συνεργασία μεταξύ των δικαστηρίων των κρατών μελών κατά τη διεξαγωγή αποδείξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ L 174 της 27.6.2001, σ. 1).

¹⁴ Βλ. άρθρο 8 της απόφασης 2001/470/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 2001, σχετικά με τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ L 174 της 27.6.2001, σ. 25).

Τέτοιες διαδικασίες θα μπορούν ενδεχομένως να συνεχίσουν να διεκπεραιώνονται σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία για τη δικαστική συνεργασία με τρίτες χώρες. Σε ορισμένες περιπτώσεις, εφαρμοστέες θα είναι διεθνείς συμβάσεις, όπως οι συμβάσεις που συνάπτονται στο πλαίσιο της Συνδιάσκεψης της Χάγης για το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο¹⁵, υπό τον όρο ότι τόσο η ΕΕ/τα κράτη μέλη της ΕΕ όσο και το Ηνωμένο Βασίλειο είναι συμβαλλόμενα μέρη της οικείας σύμβασης¹⁶.

Συνιστάται σε όλες τις εθνικές κεντρικές αρχές να εκτιμήσουν κατά πόσον υπάρχει κίνδυνος διαδικασίες δικαστικής συνεργασίας να παραμένουν εκκρεμείς κατά την ημερομηνία αποχώρησης και κατά πόσον οι εν λόγω διαδικασίες θα μπορούν να συνεχιστούν βάσει του εθνικού δικαίου ή διεθνούς σύμβασης. Ως προς τις διαδικασίες των οποίων είναι δυνατή η συνέχιση βάσει του εθνικού δικαίου ή διεθνούς σύμβασης, οι κεντρικές αρχές θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο υποβολής πρόσθετης αίτησης βάσει του σχετικού εθνικού δικαίου/της σχετικής διεθνούς σύμβασης, η οποία θα τελεί υπό την αίρεση της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση χωρίς συμφωνία αποχώρησης.

5. ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ

- Ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/1191¹⁷ καταργεί για ορισμένα δημόσια έγγραφα (για παράδειγμα, τις ληξιαρχικές πράξεις γέννησης) την απαίτηση επισημείωσης και απλουστεύει άλλες διατυπώσεις, διευκολύνοντας κατά τον τρόπο αυτόν την κυκλοφορία ορισμένων δημόσιων εγγράφων. Η εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1191 δεν εξαρτάται από την ημερομηνία έκδοσης του δημόσιου εγγράφου, αλλά από την ημερομηνία υποβολής του στις αρχές άλλου κράτους μέλους. Επομένως, ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/1191 δεν θα εφαρμόζεται πλέον ως προς δημόσια έγγραφα που θα έχουν εκδοθεί από τις αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου και τα οποία θα υποβάλλονται στις αρχές κράτους μέλους της ΕΕ των 27 από την ημερομηνία αποχώρησης και εφεξής, ανεξάρτητα από την ημερομηνία έκδοσης και τη διάρκεια ισχύος του εκάστοτε δημόσιου εγγράφου που θα έχει εκδοθεί από τις αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου.
- Η Επιτροπή παρέχει σειρά εργαλείων πληροφόρησης για τα εθνικά δικαστικά συστήματα μέσω της διαδικτυακής πύλης της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης¹⁸. Από την ημερομηνία αποχώρησης και εφεξής, η διαδικτυακή πύλη της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης δεν θα παρέχει πλέον

¹⁵ Συνήθως, οι εν λόγω συμβάσεις μεταφέρονται στο εθνικό δίκαιο κάθε κράτους που αποτελεί συμβαλλόμενο μέρος της σύμβασης.

¹⁶ Για παράδειγμα, στις υποθέσεις διεθνούς απαγωγής παιδιού, η αίτηση της αιτούσας κεντρικής αρχής θα μπορεί να εξεταστεί από την κεντρική αρχή στην οποία απευθύνεται η αίτηση όχι βάσει του ενωσιακού δικαίου, αλλά βάσει της σύμβασης της Χάγης του 1980 για τα αστικά θέματα της διεθνούς απαγωγής παιδιών.

¹⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1191 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουλίου 2016, για την προώθηση της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών μέσω της απλούστευσης των απαιτήσεων για την υποβολή ορισμένων δημόσιων εγγράφων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ L 200 της 26.7.2016, σ. 1).

¹⁸ <https://e-justice.europa.eu/home.do?action=home&plang=el>

πληροφορίες σχετικά με το Ηνωμένο Βασίλειο, συμπεριλαμβανομένων των δυναμικών εντύπων και των ενημερωτικών δελτίων για το Ηνωμένο Βασίλειο.

Η διαδικτυακή πύλη της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης <https://beta.e-justice.europa.eu/?action=home&plang=el> καθώς και ο δικτυακός τόπος της Επιτροπής για την αστική δικαιοσύνη http://ec.europa.eu/justice/civil/index_el.htm παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τον τομέα της αστικής δικαιοσύνης. Οι σχετικές σελίδες θα επικαιροποιούνται με περαιτέρω πληροφορίες όποτε συντρέχει ανάγκη.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης και Καταναλωτών